

*Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc,
w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa
osób wykorzystujących obszar wodny do pływania,
kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji
na terenie Gminy Dziemiany*

Gmina Dziemiany

ul. 8 Marca 3, 83-425 Dziemiany

tel. 58/688-00-22

e-mail: ug@dziemiany.pl

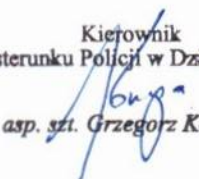

Dziemiany, czerwiec 2024 r.

Spis treści

1. Uzgodnienia
2. Cel oraz podstawy prawne opracowania
3. Zasady zachowania bezpieczeństwa na obszarach wodnych
4. Informacje o Gminie Dziemiany
5. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.
 - 5.1 Jezioro Rzuno
 - 5.2 Jezioro Biebrowo
 - 5.3 Jezioro Raduń
6. Potencjalne zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych
7. Prawo do powszechnego korzystania z wód
8. Planowane działania na rzecz ograniczenia zagrożeń
9. Telefony alarmowe
10. Podsumowanie

1. Uzgodnienia

Zgodnie z §4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 714 z późn. zm.) analiza została dokonana w współpracy z policją i działającym na terenie Gminy Dziemiany podmiotem do wykonywania ratownictwa wodnego.

Lp.	INSTYTUCJA/SŁUŻBA	Podpis osoby upoważnionej
1.	Wójt Gminy Dziemiany	 WÓJT Piotr Laska
2.	Komisariat Policji w Dziemianach	Kierownik Posterunku Policji w Dziemianach asp. szt. Grzegorz Konopa
3.	Kościerskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	WICEPREZES Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratowniczego województwa pomorskiego Ryszard Brzoskowski

2. Cel oraz podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Dziemiany w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 714) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- a) dokonaniu we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- b) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- c) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych,

w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;

- d) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- e) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada (art. 4 ust. 2):

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu i rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze, - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej „zarządzającym obszarem wodnym”.

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

Na podstawie zebranego materiału oraz pozyskanej wiedzy na temat zidentyfikowanych miejsc niebezpiecznych, dokonano analizy zagrożeń zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r.

o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Dokument pt. „Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla

bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Dziemiany" powstał przy współpracy z Policją i Kościerskim Wodnym Pogotowiem Ratunkowym i został opracowany na potrzeby poprawy bezpieczeństwa na obszarach wodnych gminy Dziemiany. Celem niniejszej analizy była weryfikacja zidentyfikowanych miejsc niebezpiecznych na obszarach wodnych gminy pod kątem zagrożeń dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

W 2023 r. miejsca te zostały poddane ponownym oględzinom w celu oceny stanu zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne gminy do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji. Na tej podstawie do każdego zidentyfikowanego miejsca niebezpiecznego sporządzono charakterystykę terenu z opisem stanu istniejącego oraz wnioski.

Ocena zagrożeń będzie pomocna dla podmiotów zajmujących się ratownictwem wodnym, Policji, WOPR, Straży Pożarnej do podejmowania stosownych działań o charakterze prewencyjnym.

3. Zasady zachowania bezpieczeństwa na obszarach wodnych

Zgodnie z art. 3 ustawy osoby przebywające na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:

- a) zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
- b) stosowania się do znaków nakazu i zakazu umieszczanych przez podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego;
- c) zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- d) użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanych aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- e) bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

4. Informacje o Gminie Dziemiany

Gmina znajduje się w powiecie kościerskim województwa pomorskiego. Leży na szlaku kolejowym Chojnice – Kościerzyna oraz posiada bezpośrednie połączenie autobusowe z Gdańskiem, Chojnicami i Słupskiem.

- obszar – 12,5 tys. ha
- ludność – ponad 4 tys.
- powierzchnia gminy – 12.500 ha w tym :

- lasy – 7.249 ha (58,0 %)
 - wody – 999 ha (8,0 %)
 - uprawy rolne – 2.408 ha (19,3 %)
 - uprawy zielne – 779 ha (6,2 %)
- liczba wsi sołeckich – 8

Dziemiany- Dunajki, Leśniczówka Zarośle

Jastrzębie – Czarne

Piechowice – Dąbrówka, Dębina, Głuchy Bór, Kloc, Szblewo

Płęsy – Rów

Raduń – Osiedle, Kalwaria, Kolano, Milkowo, Tklania

Trzebuń – Białe Błota, Dywan, Borsztal, Lampkowo, Mutkowo, Pełk, Rozwalewo, Turzonka, Wilczewo, Zajączkowo,

Zatrzebionka, Zimny Dwór, Żabowo

Kalisz – Jałowe, Leżuchowo, Nowe Słone, Stare Słone, Słupinko, Tomaszewo

Schodno – Belfotr

Charakter zabudowy – 5 największych wsi posiada skupisko w którym jest zawarty " trzon " wsi o gęstej zabudowie i stanowi 80% – 90% zabudowań. Pozostałe gospodarstwa położone są pojedynczo – oddalone często w odległości 1 km od "trzonu" wsi – nie są zlokalizowane wzdłuż dróg i stanowią 80 gospodarstw w skali całej gminy.

Charakter gminy turystyczno – rolniczy.

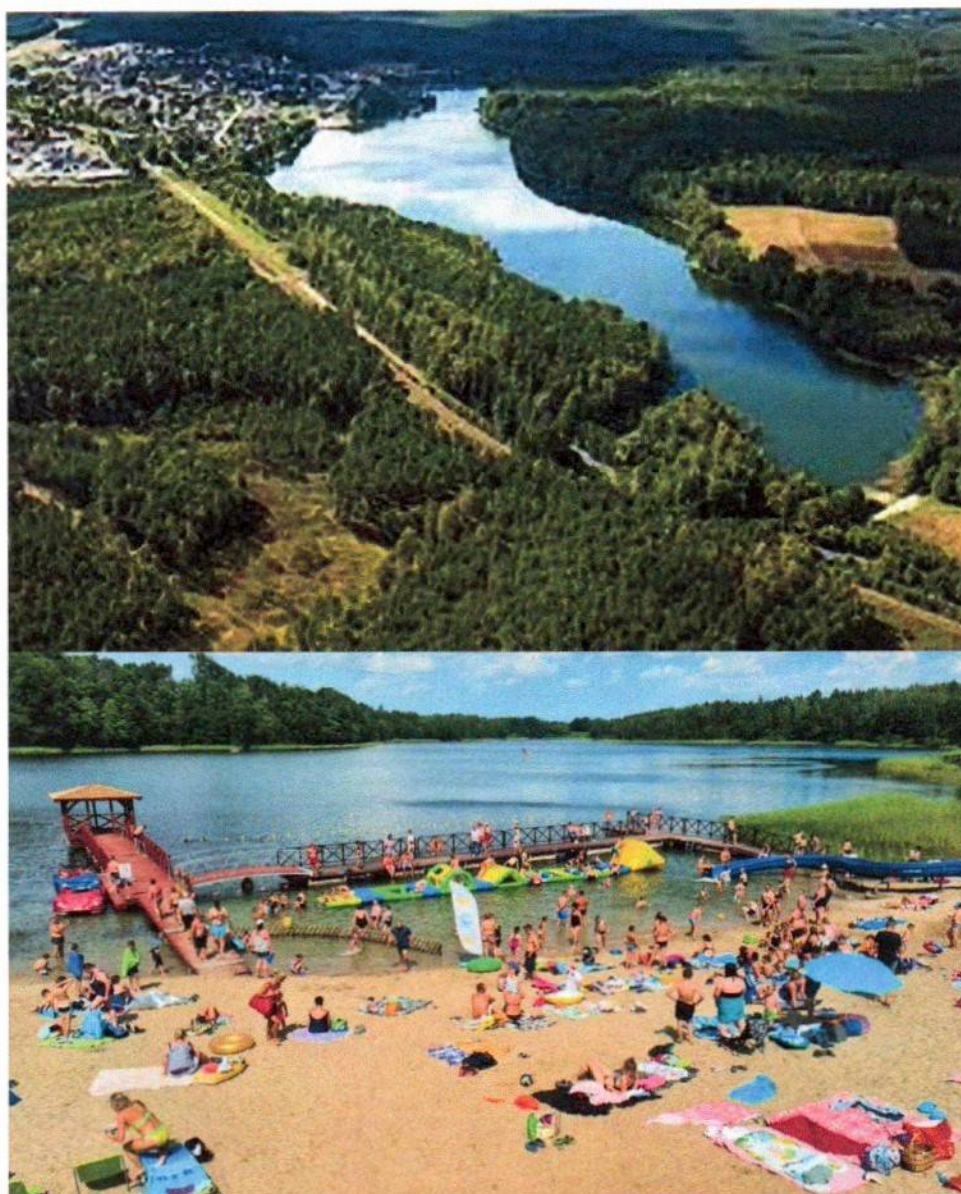
Dominującą działalnością jest przemysł drzewny.

5. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

5.1 Jezioro Rzuno

Jezioro to piękny akwen wodny położony w gminie Dziemiany na Kaszubach. Największą atrakcją kąpieliska jest niewątpliwie ponad trzydziestometrowa bezpłatna zjeżdżalnia, która cieszy się uznaniem zarówno wśród mieszkańców, jak też turystów. Kąpielisko w Dziemianach położone jest niemal w samym centrum wsi na południowo-wschodniej stronie jeziora. Posiada miejsca dla najmłodszych (brodzik) i tory: dla umiejących pływać oraz do nauki pływania. Jest tu również boisko do gry w piłkę plażową, dostępne w każdej chwili dla miłośników aktywnego wypoczynku. W tym miejscu również od kilku lat rozgrywane są zawody powiatowe, które przyciągają mnóstwo kibiców. Nad bezpieczeństwem plażowiczów czuwa dwóch ratowników. Corocznie prowadzi się sezonową ocenę jakości wody.

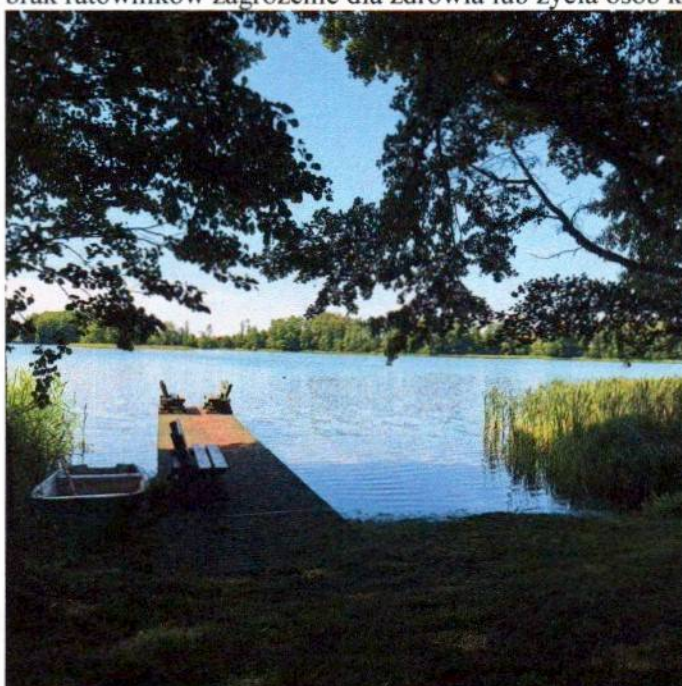
5.2 Jezioro Biebrowo

Jeziro znajdujące się w sąsiedztwie miejscowości Kalisz. Jest to jezioro rynnowe. Na wschodniej części jeziora znajduje się nieoficjalne miejsce wykorzystywane do rekreacji przez mieszkańców i turystów oraz uprawiania wędkarstwa. Miejsce nadaje się do kąpielii, ale z uwagi na brak ratowników zagrożenie dla zdrowia lub życia osób kąpiących się jest wysokie

5.3 Jezioro Raduń

Jeziro rynnowe położone w miejscowości Raduń. Powierzchnia jeziora wynosi 0,3136 km². Maksymalna głębokość 13m. Na północnej części jeziora znajduje się nieoficjalne miejsce wykorzystywane do rekreacji przez mieszkańców i turystów oraz uprawiania wędkarstwa. Miejsce nadaje się do kąpielii, ale z uwagi na brak ratowników zagrożenie dla zdrowia lub życia osób kąpiących się jest wysokie

6. Potencjalne zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych nad zbiornikami wodnymi są przede wszystkim pogoda oraz wakacyjno- wypoczynkowy okres. W takim czasie szczególnie trzeba uważać na siebie, tym bardziej na tzw. „dzikich plażach”, które nie są strzeżone. Gdy już zdecydujemy się skorzystać z tego typu miejsc musimy liczyć się z wieloma zagrożeniami, które niosą ze sobą takie miejsca.

Groźne sytuacje, sprzyjające szczególnie wypadkom nad wodą to:

- niedostateczne umiejętności pływania,
- wchodzenie do wody pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- nieznamość przybrzeżnego ukształtowania dna rzeki,
- znaczne wyziębienie organizmu,
- szok termiczny spowodowany zbyt szybkim ochłodzeniem rozgrzanego przez słońce ciała,
- kąpanie się bądź pływanie z różnego rodzaju schorzeniami,
- skurcze,
- skoki do wody bez uprzedniego rozpoznania dna,
- wchodzenie do wody bezpośrednio po posiłku
- bezmyślność i brawura,
- złe oszacowanie swoich umiejętności oraz sił,
- pływanie w miejscach mocno zarośniętych przez wodną roślinność,
- pływanie w miejscach do tego niewyznaczonych, branie kąpiei podczas złego stanu zdrowia.

Dodatkowe zagrożenia dla osób kąpiących się:

- odbywanie długich kąpiei przy bardzo niskiej temperaturze w zbiorniku wodnym,
- aktywności wodne przy złych warunkach pogodowych np. podczas burzy, dużego wiatru czy mgły,
- pływanie zaraz po zjedzeniu posiłku lub na pusty żołądek,
- kąpiel po zapadnięciu zmroku.

Zagrożenia dla ludzi, korzystających z obiektów unoszących się na wodzie oraz pływających:

- niewystarczające umiejętności obsługiwanie różnego rodzaju obiektów pływających,
- niezachowanie odpowiedniej ostrożności przy i na sprzęcie wodnym,
- ignorowanie obowiązku pływania na sprzęcie wodnym z kapokiem,
- osoba sterująca jest pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających,

- zły stan zdrowia osoby sterującej,
- niekorzystne warunki pogodowe,
- brak środków bezpieczeństwa.

7 Prawo do powszechnego korzystania z wód

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.) każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Prawo do powszechnego korzystania z wód nie sprowadza się wyłącznie do prawa do kąpiel, stąd zakaz kąpiel nie oznacza zakazu powszechnego korzystania z wód.

Nie wszystkie wody powierzchniowe stanowią obszary bezpieczne i właściwe do kąpiel. Na wodach powierzchniowych nadających się do tego celu mogą być wyznaczane kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel, zdefiniowane szczegółowo ww. ustawie. W przepisach m.in. ustawy Prawo wodne zostały określone wymagania dla kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel, a także zostały sprecyzowane obowiązki organizatorów takich miejsc.

Korzystanie z kąpiel dozwolone jest wyłącznie na terenie kąpielisk lub miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel-w miejscach do tego wyznaczonych i wyraźnie oznakowanych, w których zapewnione jest spełnienie wszystkich wymagań określonych przepisami prawa, zapewniających bezpieczeństwo osób korzystających z tych miejsc, w tym dotyczących obecności ratowników oraz prowadzenia badań stanu sanitarnego wody.

Przepisy art. 55 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119) wskazują, że za kąpiel w miejscu zabronionym grozi kara grzywny (mandat kamy) do 250 zł lub kara nagany. W przypadku osób nieletnich z uwagi na dowody potwierdzające ww. czyn rozpatrywane są przez sąd rodzinny i nieletnich.

8 Planowane działania na rzecz ograniczenia zagrożeń

Wśród poniższych działań na rzecz ograniczenia występowania zagrożeń dla bezpieczeństwa na obszarze wodnym, będącym przedmiotem niniejszego opracowania, znajduje się:

- 1) oznakowanie i zabezpieczenie terenów gminnych zidentyfikowanych jako szczególnie niebezpieczne miejsca występowania zagrożeń;
- 2) prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarze wodnym, polegających w szczególności na:
 - a) objęciu szczególną uwagą terenów zidentyfikowanych jako potencjalne miejsca występowania zagrożeń;
 - b) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszaru wodnego, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 3) informowanie i ostrzeżenie o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach

- mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 4) informowanie o ustaleniach niniejszego dokumentu, obowiązujących zakazach, w tym o systemie pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia

9 Telefony alarmowe

W momencie, gdy zacznie występować zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia bądź przede wszystkim życia dla osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Lipusz należy kontaktować się z poniższymi numerami telefonu/instytucjami:

- 112 - numer alarmowy, bezpłatny, który obowiązuje na terenie całej Unii Europejskiej
- 997 - Policja
- 998 - Straż pożarna
- 999 - Pogotowie ratunkowe
- 601100100- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkow

10 Podsumowanie

Reasumując powyższa analiza powinna uświadomić mieszkańcom Gminy Dziemiany o panujących zagrożeniach przy zbiornikach wodnych. Przestrzeganie obowiązujących zakazów może uchronić przed wypadkami, jakie mają miejsce na obszarach wodnych. Nieumyślne kąpanie się w szczególności w miejscach niedozwolonych, niestrzeżonych i nieoznakowanych może doprowadzić do tragedii